

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucí práce

Předkladatelka práce: Karolína Vyšatová

Studijní program: Učitelství pro základní školy

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Téma práce: Asistent pedagoga – povolání nebo poslání. Mapování profesních druh asistentů pedagoga ve vybraných základních školách v Plzni

Název práce: Mapování životních cest asistentů pedagoga

Vedoucí práce: Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.

Oponentka práce: doc. PhDr. Marie Kocurová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE A JEHO NAPLNĚNÍ

Ústředním tématem předkládané diplomové práce je implementace jednoho z podpůrných opatření v praxi primární školy v podobě asistenta pedagoga. Práce, jak dokládá její téma, se zabývá mapováním profesních druh asistentů pedagoga ve vybraných základních školách. Oproti tomu si diplomantka, poněkud nešťastně téma rozšířila a výzkumný problém formulovala jako „mapování životních cest“. Slo patrně o nezáměrné rozšíření založené na výzkumech, jejichž metodologií se diplomantka inspirovala a v textu na ně odkazuje. Mapování životních cest je zde bohužel bráno jako identické mapování profesních druh a i přesto, že výzkumné šetření k mapování profesních druh a faktorů, které profesní dráhy asistentů pedagoga ovlivnily, diplomantka o nich hovoří jako o životních cestách. To je navíc problematické s ohledem na zvolenou metodologickou terminologii, resp. stanovení analytických nástrojů či operačních domén „trajektorie, cesty, zdroje a kapitál, zlomové okamžiky“. Místy není zcela zřejmé, že autorka práce skutečně rozlišuje mezi operačními doménami trajektorie a cesty a mohla by se vysvětlení obou konceptů věnovat u obhajoby. Bývalo by bylo dobré, kdyby se autorka kromě popisu jednotlivých operačních domén věnovala i skutečným otázkám výzkumného šetření, tj. o co ji prostřednictvím užití operačních domén šlo, co chtěla jejich prostřednictvím zjistit.

Diplomantka v práci stanovila 2 výzkumné cíle - a) zmapovat životní cesty (profesní dráhy) vybraného vzorku asistentů pedagoga působících na vybraných základních školách na území města Plzně a b) porovnat životní cesty (profesní dráhy) jednotlivých asistentů pedagoga vzhledem k jejich věku.

Uvedené cíle, byť nešťastně formulované (životní cesty vs. profesní dráhy), autorka operacionalizovala a snažila se naplnit prostřednictvím kvalitativně vedeného výzkumného šetření. Využila k tomu metodu vedení polo-strukturovaných rozhovorů, které podrobila analýze formou otevřeného kódování (prostřednictvím operačních domén trajektorie, cesty, zdroje a kapitál, zlomové okamžiky), vytvořením kazuistik v podobě určitých profesních příběhů a dále využila metodu komparace. Metodologické uchopení zkoumané problematiky shledávám, i přes nedostatky zmíněné výše, za funkční. Výzkumné cíle práce shledávám za naplněné.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Autorka prokázala velmi dobrou orientaci v odborné literatuře. Čerpala z přiměřeného množství českých i zahraničních odborných zdrojů, zákonných a podzákonných norem, tak i metodologické literatury z oblasti sociálně vědního a pedagogického výzkumu.

V textu teoretické části se zabývá tématy, která jsou z hlediska zaměření práce relevantní a s evidentní vazbou na výzkumné šetření. Nastíněna jsou základní teoretická východiska důležitá pro pochopení souvislostí výzkumného šetření (vymezení základních pojmu - pedagogický pracovník, asistent pedagoga, žák se speciálními vzdělávacími potřebami, atp., věnuje se vývoji pozice asistenta pedagoga v českém právním prostředí, jeho roli a náplni práce ve školách, předpokladům jeho práce). V uchopení teoretických východisek postupuje od obecného ke konkrétnímu. Teoretickou část uzavírá kapitola Shrnutí teoretických východisek. Této části mohla autorka práce věnovat větší prostor, bohužel jde pouze o velmi stručné zopakování již řečeného.

Autorka provedla kvalitativní výzkumné šetření s využitím metody polostrukturovaného rozhovoru. Stěžejní zjištění předložila přehledným způsobem, je nicméně škoda, že z nasbíraných dat nevytěžila více. Text je vhodně obohacen o tabulky, schémata a přílohu. V kapitole Shrnutí výsledků autorka interpretuje výsledky, zamýšlí se nad naplněním cílů práce

Z šetření vyplynula zajímavá zjištění, nicméně postrádám formulaci jakýchkoliv doporučení pro praxi.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce má přehlednou strukturu, je patrné základní členění na část teoretickou a část věnující se metodologii, interpretaci výsledků a jejich shrnutí. Text je psaný přehledně, nicméně bohužel s četnými stylistickými prohřešky a překlepy. Odkazování na odborné zdroje odpovídá citačnímu stylu APA.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorkou zvolené téma považuji za vysoce aktuální a pro studium speciální i inkluzivní pedagogiky za vysoce relevantní. Práce disponuje zevrubným vahledem do epistemologických východisek s evidentní vazbou na výzkumné šetření. Autorka poskytla zdařilý kompilát odborných zdrojů a výsledků proovených výzkumů na dané téma, včetně snahy o jejich kritickou analýzu. Výzkumné téma je zpracováno přehledným způsobem. V části věnující se metodologii autorka bohužel nezáměrně pozměnila formulaci názvu práce (mapování životních cest vs. profesních drah), což konceptu práce velmi ublížilo a odráží se i v navrhovaném hodnocení.

Celkově, i přes uvedené nedostatky, diplomová práce naplňuje požadavky na ni kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhoji hodnocení

VELMI DOBŘE - DOBŘE

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY

- Jako součást obhajoby věnujte prosím pozornost vymezení jednotlivých operačních domén.
- Reflekujte prosím výzkumná zjištění s prekoncepty vytvořenými na základě vaší osobní profesní zkušenosti. Shodují se? Potvrđila se nebo jsou zjištění jiná?

V Plzni dne: 7. 9. 2020

Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.